

NOPUS-TOIMINTA SUOMESSA/ TOIMINTASUUNNITELMA 2008

Nopuksen varsinaisessa toimintasuunnitelmassa vuodelle 2008 keskeiseksi teemaksi on nostettu väestön hyvinvoinnin edistäminen. Toiminnan tavoitteena on kehittää ja tukea hyvinvointialan osaamista ja palvelujärjestelmiä integroimalla pohjoismainen hyöty kehittämistyöhön. Toiminnassa keskitytään erityisesti sektorirajat ylittävään yhteistyön edistämiseen, kulttuuri- ja maahanmuuttajaproblematiikkaan, mielen-terveyskysymyksiin ja lähialue yhteistyön kehittämiseen.

Suomessa toteutettavan Nopus-toiminnan tavoitteena on sosiaalialan pohjoismaisten hyvien käytäntöjen tuottaminen ja levittäminen sekä tiedonvälitystehtävän nivominen siten, että se hyödyntää ja tukee kansallista ja alueellista kehittämistyötä. Tavoitteena on vastavuoroisuuden periaatteella hyödyntää Pohjoismaista osaamista ja kehittämistyötä, siten että sen konkreettinen hyöty sosiaalialalla on näkyvää ja vaikuttavaa. Keskeisenä tavoitteena vuonna 2008 on myös toiminnan näkyvyyden lisääminen, verkostojen vahvistaminen ja toimintamuotojen moninaistaminen.

Kotona Paras Pohjoismainen mielenterveys, päihde ja maahanmuuttajahanke

Nopus toimii yhtenä yhteistyökumppanina pohjoismaisessa 1+3 vuotiseksi suunnitellussa mielenterveys-, päihde- ja maahanmuuttajatyön tutkimus-, kehittämis- ja koulutushankkeessa, Kotona Paras-hankkeessa, jolle on haettu rahoitusta vuodelle 2008. Palvelujärjestelmien kehittämisessä hankeen painopistealueet ovat:

- alueelliset, integroidut mielenterveys, päihde- ja maahanmuuttajapalvelut
- ehkäisevän mielenterveys- ja päihdetyön ensisijaisuus
- avolähtöisyys
- kotiin vietävät palvelut
- laaja-alainen, sektoreita ylittävä mielenterveys-, päihde ja maahanmuuttajatyö
- sosiaalinen osallisuus ja integraatio hyvinvoinnin ja terveyden edistäjänä
- moniarvoinen ja monikulttuurinen palvelujärjestelmä

Mikäli hankkeen rahoitus toteutuu suunnitellulla tavalla, tulee Nopuksen toimesta järjestettäväksi vuoden aikana hankkeen pääteemojen mukaisesti 4 pohjoismaista seminaaria yhteistyössä Stakesin Vaasan alueyksikön ja Pohjanmaa hankkeen sekä muiden hanketoimijoiden kanssa. Koulutus tukee kehittämiss Hankkeen tavoitetta ja pohjoismainen osaaminen toimii vastavuoroisena kehittämisvälineenä hankkeessa. Koulutussarja tulee käsittämään seuraavat kehittämisteemat:

- 1) Maahanmuuttajatyö
- 2) Kotona tapahtuva kuntoutus
- 3) sektorit ylittävä yhteistyö
- 4) hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Yhteistyö VAHKE-hankeessa

Valtakunnallinen adoptio-osaamisen kehittämishanke (VAHKE, 2007-2009) keskittyy hyvien käytäntöjen kehittämiseen ja niiden levittämiseen erityisesti adoptio-neuvonnassa ja jälkipalveluissa. Hankkeen hallinnoijana on Helsingin kaupunkin, muita yhteistyökumppaneita Finlandssvenska Kompetenscenter, Interpedia, Pelastakaa Lapset ja Nopus.

Nopuksen rooli adoptio-osaamisen kehittämisessä jakaantuu koulutustoiminnan järjestämiseen että verkostojen luomiseen sekä niiden ylläpitämiseen. Lähtökohtana on hyvien pohjoismaisten käytäntöjen levittäminen, konsultaation ja ammatillisen osaamis- ja tukiverkoston luominen adoptiotyötä tekevien sosiaalityöntekijöiden ja alan asiantuntijoiden kanssa. Verkostoon haetaan yhteistyökumppaneita ja toimijoita yhteistyössä eri maiden keskeisten toimijatahojen kanssa. Hankkeen tiimoilta järjestetään ainakin yksi pohjoismainen seminaari Nopuksen toimesta yhteistyössä hankkeen muiden toimijoiden kanssa.

Yhteistoiminta vammaistyön kehittämisyksikköön

Eskoon sosiaalipalvelujen kuntayhtymän hallinnoima kehittämisyksikkö toimii vammaisten henkilöiden lähipalvelujen ja niiden kehittämistä sekä asiantuntijatyötä tekevien erityisosaamisen kartuttamiseksi. Kehittämisyksikkö kokoaa, arvioi ja kehittää vammaistyön toimintaa. Kehittämistavoitteina on varhaiskuntoutuksen, haastavan käytöksen, asumispalvelujen, henkilökohtaisen avun sekä tulkki- ja kuljetuspalvelujen osaamisen vahvistaminen ja uusien toimintamallien käyttöönotto.

Yhteistoiminta kehittämisyksikköön on luontevaa, koska alan pohjoismainen osaaminen on vahvaa. Suunnitteilla on yhteistyön linkittäminen Nordiska Samarbetsorganet för handikappfrågor'n (NHS), joka syventää pohjoismaista panosta erityisosaamisellaan.

Alkuvuodesta 2008 työstetään kooste vammaispalvelujen kehittämistyöstä ja hyvistä käytännöistä eri pohjoismaissa. Osaamisen kehittämiseksi järjestetään myös pohjoismainen seminaari.

Kehittämistyön jatkaminen hyvinvoinnin edistämiseksi saamelaisalueilla

Yhteistyö saamelaisväestön hyvinvoinnin edistämiseksi jatkuu edelleen Pohjois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskuksen, Saamelaiskäräjien, Enontekiön kanssa. Yhteistoimintaan saatiin marraskuussa 2007 järjestetystä seminaarista motivoitunut kehittäjäverkosto, josta tulee jatkotyöskentelyyn lisää volyymia.

Hyvinvoinnin edistämisen teemaa jatketaan ainakin lastensuojelun kehittämis-kysymysten osalta sekä järjestetään pohjoismainen seminaari päihde – ja mielenterveyskysymyksistä. Lastensuojelutyöhön kutsutaan Tromsan Yliopiston Lastensuojelun kehittämisyksikön toimesta edustaja jokaisesta Pohjoismaasta

kehittämistyön käynnistämiseksi Venäjän saamelaisalueella. Nopuksen edustus tässä kehittäjätapamisessa vahvistaa lähialuyhteistyötä ja yhteispohjoismaista näkökulmaa.

STKL:n Länsi-Suomen aluetoimiston koordinoimassa yhteistyöverkostossa, joka valmistelee oppilaitosyhteistyönä toteutettavaa koulutuskokonaisuus-hanketta ”**Sosiaalinen pääoma ja kolmas sektori**” sekä **BoWer** – Pohjanmaan hyvinvointitutkimuksen ja –osaamisen keskittymä **Bothnia Welfare-Coalition for Research Knowledge**-hankke, jossa alueellisesti, kansallisesti ja kansainvälisesti korkeatasoinen hyvinvointia tukeva koulutus ja tutkimus hyödynnetään Pohjanmaa alueen kehittämiseksi laajapohjaisella kehittäjä-, koulutus- ja tutkimusyhteistyöllä, tulee jatkumaan.

Yhteistyön vahvistaminen oske-verkostojen asiantuntijaryhmien kanssa

Osaamiskeskusten varhaiskasvatus-, lastensuojelu- ja maahanmuuttaja- sekä aikuissosiaalityön verkostojen kanssa käynnistettävän yhteistyön syventäminen tulee tehostumaan vuoden 2008 aikana. SonetBotnian osaamiskeskuksen kehittämissuunnittelijoiden välityksellä lähdetään selvittämään yhteistyötarpeita- ja mahdollisuuksia. Verkoston kautta on luontevaa syventää yhteistyötä myös kuntiin, erityisesti sosiaali- ja terveyspalvelujen kehittämisteemoihin preventiivisellä lähestymistavalla. Pohjoismaisen hyödyn näkökulmasta tämä yhteistyö tarjoaa mahdollisuuden keskeisillä kehittämisalueilla uudentyyppiseen kehittämisareenaan valtakunnallisessa kehittämisverkostossa.

Osaamiskeskusten kesäpäivät-08 Vaasassa

Osaamiskeskuksen kesäpäivät järjestetään yhteistyössä SoNetBotnian ja FSKC:n kanssa. Päivien teemoissa tullaan hyödyntämään pohjoismaista osaamista ja kehittämistyötä yhteisesti sovittujen aihealueiden pohjalta

Muu toiminta

Vuoden aikana toteutuu yksi vierailu Ruotsista Vaasaan; tukioppilaat ja oppilahuollon henkilökunnan tutustumiskäynti Hedenäsetin kunnasta, jossa teemana sosiaalityön eri osa-alueisiin tutustuminen. Nopus vastaanottaa ryhmän ja järjestää ohjelman Vaasassa yhteistyössä Seinäjoen Lyseon lukion kanssa.

Liettuan Sosiaalturva - ja Työministeriöstä tulee kaksi henkilöä noin viikon kestäväälle opintokäynnille Suomeen. Vierailun tavoitteena on saada tietoa sosiaalityön koulutuksen organisoinnista ja sosiaalipalvelujen koordinoinnista. Pohjoismaisen laitoksen työhön tutustuminen on yhtenä vierailun tavoitteena.

Talentia/Pohjanmaa on pyytänyt Nopusta suunnittelemaan ja ideoimaan opintomatkan Ruotsiin ja Norjaan. Tutustumiskohteiksi on suunniteltu mm. Norjassa tutustumista hallintoreformin vaikutuksiin mm. paikalliseen työ- ja hyvinvointitoimistoon sekä päivähoitojärjestelmän intensiiviseen kehittämistyöhön. Lisäksi tutustutaan Psykisk Helse i Skolan-projektiin.

Nopuksen edustaja osallistuu ja vaikuttaa jatkossakin mahdollisuuksien mukaan erilaisissa alueellisissa kehittämisryhmissä ja koulutustapahtumissa sekä lähettää tiedotteita pohjoismaissa tapahtuvasta ajankohtaisesta sosiaalialan kehittämistyöstä.